

Analiza błędów

|
a
−
a
¯

|

⩽

1
2

⋅

B

−
p

−
a
¯
 ma *p* cyfr dokładnych.

Cyfry znaczące – cyfry dokładne, przed którymi były zera.

Precyzja arytmetyki

u
=

1
2

⋅

2

−
t

, *t* – liczba bitów mantysy

|
r
d
(
x
)
−
x
|

⩽

2

−
t
−
1

⋅

c

2

Twierdzenie 1

dla

|

α

j

|

⩽
u
,

|

p

j

|

=
1
:

∏

j
=
1

n

(
1
+

α

j

)

p

j

=
1
+

θ

n

,

|

θ

n

|

⩽

n
u

1
−
n
u

, *nu* < 1

Twierdzenie

dla

|

α

j

|
<
u
:

∏

j
=
1

n

(
1
+

α

j

)
=
1
+

η

n

,

n
u
⩽
0.01
,

|

η

n

|

⩽
1.01
n
u

Uwarunkowanie zadania

Wskaźnik uwarunkowania

*C*_{*f*}(*x*) =

|
x

f
′

(
x
)

|

|
f
(
x
)

|

 – obliczanie funkcji *f* w punkcie *x*

Równania nieliniowe

Błąd w metodzie Newtona:

ϵ

n
+
1

=

1
2

F
″

(

η

n

)

ϵ

n

2

gdy pierwiastek 1 krotny, *η*_{*n*} ∈ (α, *x*_{*n*})

Reguła Falsi

to samo co siecznych, ale zawsze wybieramy *x*_{*n*} i *x*_{*n*}′ tak aby *f*(*x*_{*n*}) · *f*(*x*_{*n*}′) < 0

Schemat Hornera

obliczania *p*(*x*), *p*′(*x*), *p*′′(*x*), *p*′′′(*x*)

p(*x*) = *a*_{*n*}

p′(*x*) = *p*′′(*x*) = *p*′′′(*x*) = 0

Dla *k* = *n* − 1, . . . , 0

p′′′(*x*) = 3 · *p*′′(*x*) + *x* · *p*′′′(*x*)

p′′(*x*) = 2 · *p*′(*x*) + *x* · *p*′′(*x*)

p′(*x*) = *p*(*x*) + *x**p*′(*x*)

p(*x*) = *a*_{*k*} + *x* · *p*(*x*)

Wynik: *p*(*x*), *p*′(*x*), *p*′′(*x*), *p*′′′(*x*)

Interpolacja

Postać barycentryczna

L

n

(
x
)
=

∑

k
=
0

n

σ

k

x
−

x

k

⋅

y

k

∑

k
=
0

n

σ

k

x
−

x

k

,

σ

k

=

∏

j
=
0
,
j
≠
k

n

1

x

k

−

x

j

Ilorazy różnicowe

f
[

x

0

,

x

1

,
.
.
.
,

x

n
+
1

]
=

1

(
n
+
1
)
!

f

(
n
+
1
)

(
ξ
)

Reszta interpolacji

f
(
x
)
−

L

n

(
x
)
=
f
[
x
,

x

0

,
.
.
.
,

x

n

]

p

n
+
1

(
x
)
=

1

(
n
+
1
)
!

f

(
n
+
1
)

(

ξ

x

)

p

n
+
1

(
x
)
,

max

−
1
⩽
x
⩽
1

|
f
(
x
)
−

L

n

(
x
)
|

⩽

M

n
+
1

P

n
+
1

(
n
+
1
)
!

,

dla −1 ≤ *x* ≤ 1, *M*_{*n*+1} = max |*f*^(*n*+1)(*x*)|, *P*_{*n*+1} = max |*p*_{*n*+1}(*x*)|

Wielomiany Czebyszewa

*T*₀ = 1, *T*₁ = *x*, *T*_{*k*} = 2*x* · *T*_{*k*−1} − *T*_{*k*−2}

*T*_{*k*} = cos(*k* arccos *x*)

zera wielomianu: *t*_{*j*} = cos

2
j
+
1

2
k

π

punkty ekstremalne: *u*_{*j*} = cos

j
π

k

współczynnik wiodący: *a*_{*k*} = 2^{*k*−1}

Algorytm Clenshawa

W
(
x
)
=

∑

k
=
1

n

c

k

T

k

(
x
)
,

*B*_{*n*+2} = *B*_{*n*+1} = 0, *B*_{*k*} = 2*x**B*_{*k*+1} − *B*_{*k*+2} + *c*_{*k*}, *W*(*x*) =

1
2

(

B

0

−

B

2

)

Funkcja Sklejana

warunki:

1° *s*, *s*′, *s*′′ – ciągle

2° na każdym [*x*_{*k*−1}, *x*_{*k*}] *s* jest wielomianem st ≤ 3

3° *s*(*x*_{*k*}) = *f*(*x*_{*k*})

warianty:

4°n naturalna: *s*′′(*a*) = *s*′′(*b*) = 0

4°c zupełna: *s*′(*a*) = *f*′(*a*), *s*′(*b*) = *f*′(*b*)

4°p okresowa: *s*′(*a*) = *s*′(*b*), *s*′′(*a*) = *s*′′(*b*)

Aproksymacja średniokwadratowa

ortogonalizacja Gramma-Schmidta

g

1

=

f

1

,

g

k

=

f

k

−

∑

i
=
1

k
−
1

⟨

f

k

;

g

i

⟩

⟨

g

i

;

g

i

⟩

g

i

wielomiany standardowe

{

P

¯

k

} - ortogonalne i współczynnik przy *x*^{*k*} w

P

¯

k

 jest = 1

P

¯

0

=
1
,

P

¯

1

=
x
,

P

¯

k

=
(
x
−

c

k

)

P

¯

k
−
1

−

d

k

P

¯

k
−
2

,

c

k

=

⟨
x

P

¯

k
−
1

;

P

¯

k
−
1

⟩

⟨

P

¯

k
−
1

;

P

¯

k
−
1

⟩
,

d

k

=

⟨

P

¯

k
−
1

;

P

¯

k
−
2

⟩

⟨

P

¯

k
−
2

;

P

¯

k
−
2

⟩

gdy

P

¯

k

 są ortogonalne względem parzystej funkcji wagowej:

P

¯

0

=
1
,

P

¯

1

=
x
,

P

¯

k

=
x

P

¯

k
−
1

−

d

k

P

¯

k
−
2

N-ty wielomian optymalny

W

n

∗

=

∑

k
=
0

n

⟨

f

;

P

k

⟩

⟨

P

k

;

P

k

⟩

P

k

 – takie *w*_{*n*} ∈ Π_{*n*}, że ||*f* − *w*_{*n*}||₂ – najmniejsze

||*f* − *w*_{*n*}^{*}|| =

√

||
f

||

2

−

∑

k
=
0

n

⟨

f

;

P

k

⟩

2

⟨

P

k

;

P

k

⟩

n-ty wielomian optymalny dla *x*^{*n*+1} to *x*^{*n*+1} − *T*_{*n*+1}(*x*) ·

1

2

n

uogólniony algorytm Clenshawa

{

P

k

} – ciąg wielomianów,

*P*₀ = α₀, *P*₁ = (α₁*x* − β₁)*P*₀, *P*_{*k*} = (α_{*k*}*x* − β_{*k*})*P*_{*k*−1} − γ_{*k*}*P*_{*k*−2},

obliczamy wartość

s

n

=

∑

k
=
0

n

a

k

P

k

*V*_{*n*+1} = *V*_{*n*+2} = 0

dla *k* = *n*, *n* − 1, . . . , 0

*V*_{*k*} = *a*_{*k*} + (α_{*k*+1}*x* − β_{*k*+1})*V*_{*k*+1} − γ_{*k*+2}*V*_{*k*+2}

*S*_{*n*}(*x*) = *a*₀ *V*₀

Kwadratury liniowe

kwadratury interpolacyjne

Idea: całkujemy wielomian interpolacyjny

A

k

=

∫

b

λ

k

(
x
)
d
x

h =

b
−
a

n

błąd w złożonym wzorze Trapezów: *R*_{*n*} = −(*b* − *a*)

h

2

12

f′′(ξ)

błąd w złożonym wzorze Simpsona: *R*_{*n*} = −(*b* − *a*)

h

4

180

*f*⁴(ξ)

metoda Romberga

T

m
,
k

=

4

m

T

m
−
1
,
k
+
1

−

T

m
−
1
,
k

4

m
−
1

kwadratura Gaussa-Czebyszewa

*A*_{*k*} =

π

n
+
1

 (zera Czebyszewa)

kwadratura Lobbato

*A*_{*k*} =

π

n

 (ekstrema Czebyszewa)

kwadratura Gaussa

w zerach wielomianu ortogonalnego

kwadratura Newtona-Cotesa

węzły równoodległe

wielomiany Czebyszewa

p
(
x
)
=

1

√
1
−

x

2

∫

−
1

1

p
(
x
)
(

T

k

(
x
)

)

2

d
x
=
π
 dla *k* = 0,

π

2

 w przeciwnym wypadku

∫

−
1

1

p
(
x
)

T

k

(
x
)

T

l

(
x
)
d
x
=
0
,
k
≠
l

∫

−
1

1

T

n

(
x
)
d
x
=

2

1
−

n

2

 dla 2|*n*, = 0 w przeciwnym wypadku

Równania różniczkowe

metoda Eulera

*y*_{*n*+1} = *y*_{*n*} + *h* · *y*_{*n*}′ (jawna), *y*_{*n*+1} = *y*_{*n*} + *h* · *y*_{*n*+1}′ (niejawna)

metoda Cranka-Nicolsona

*y*_{*n*+1} = *y*_{*n*} +

h

2

(*y*_{*n*}′ + *y*_{*n*+1}′)

Algebra liniowa

||*x*||₁ =

∑

i
=
1

n

|

x

i

|

,

||
x
||

2

=

√

∑

i
=
0

n

|

x

i

|

2

,

||
x
||

∞

=

max

i
⩽
n

|

x

i

|

Norma indukowana: ||*A*|| =

sup

x
∈

R

n

∖
{
0
}

|
|

A
x
|
|

|
|
x
|
|

,

||*A*||₁ =

max

1
⩽
j
⩽
n

∑

i
=
1

n

|

a

i
,
j

|

 (max z kolumn)

||*A*||_∞ =

max

1
⩽
i
⩽
n

∑

j
=
1

n

|

a

i
,
j

|

 (max z wierszy)

||*A*||₂ =

√

najw.
wart.
wł
(

A

T

A
)

Metody Iteracyjne

Ax = *b* → *x* = *Bx* + *c* → *x*^{*k*+1} = *Bx*^{*k*} + *c*

- Richardson *x*^{*k*+1} = *B*_{*τ*}*x*^{*k*} + *c*, *B*_{*τ*} = *I* − τ*A*, *c* = τ*b*
- Jakobiego *A* = *L* + *D* + *U*, *x* = −*D*^{−1}(*L* + *U*)*x* + *D*^{−1}*b*
- Gaussa-Seidla *x* = −(*L* + *D*)^{−1}*Ux* + (*L* + *D*)^{−1}*b*